

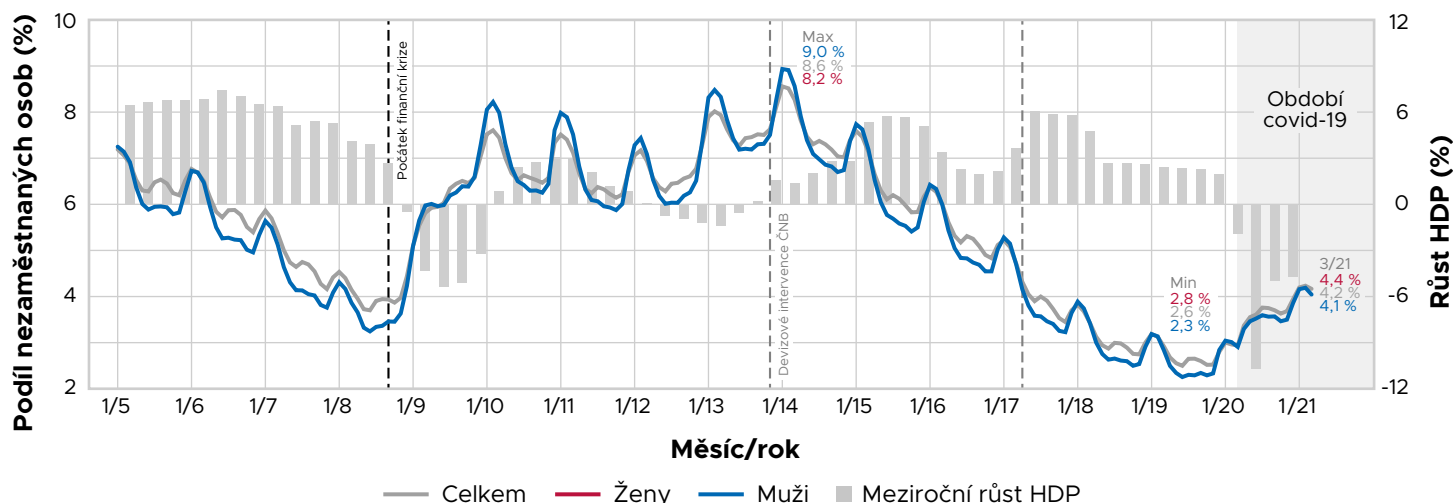
Nezaměstnanost v období COVID-19

Jakub Grossmann a Daniel Münich

BŘEZEN 2021¹

Graf 1: Podíly nezaměstnaných *

(Dlouhodobý vývoj 2005–2021)

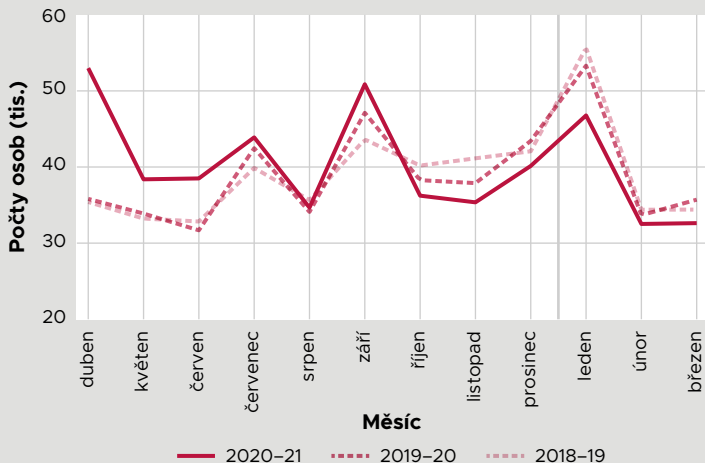
* V případě nezaměstnanosti registrované úřady práce ministerstvo práce neuvádí klasickou míru nezaměstnanosti, ale tzv. podíl nezaměstnaných, jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Shrnutí

- Dopady krize covid-19 na registrovanou nezaměstnanost v časech nebyvalých poklesů HDP zůstávají i po roce mírné. Česko tak zůstává zemí EU s jednou z nejnižších měr nezaměstnanosti. Rozdíly v dopadech na ženy a muže, profese, vzdělanostní a věkové skupiny jsou očekávatelné, ale nijak zásadní. Obecná míra nezaměstnanosti byla na konci března '21 blízká té na konci února. Předvídání vývoje nezaměstnanosti je však s ohledem na počet neznámých faktorů obtížné.
- Podíl nezaměstnaných na úřadech práce v populaci 15–64 let na konci března '21 (4,2 %) byl oproti březnu '20 vyšší o 1,2 procentních bodů (p. b.). U mužů o 1,1 p. b. a u žen o 1,3 p. b. (Grafy 1 a 4).
- Mírný pokles počtu nezaměstnaných je dán vyšším odlivem nezaměstnaných. Nezaměstnaní oproti březnu předchozího roku zaznamenali přílivy nižší (Grafy 2 a 3).
- Nejvyšší meziroční tempo růstu počtu nezaměstnaných vykazují profese *Služeb a prodeje, Úředníků, Technických pracovníků, Specialistů a Montérů*. Nárůsty jsou mírně vyšší u žen (Graf 6).
- Nejvyšší míru nezaměstnanosti dlouhodobě vykazují *Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci*; ale právě tato skupina zaznamenává společně s *Řídicími pracovníky* nejnižší meziroční nárůsty nezaměstnanosti. Covid-19 krize nejvíce zasáhla *Pracovníky ve službách a prodeji*, kteří vykazují nadprůměrnou míru nezaměstnanosti (Graf 7).
- Nejvyšší tempo nárůstu nezaměstnanosti u mužů sledujeme ve věkové kategorii 20–24 let. Ženy vykazují nejvyšší tempa růstu kolem důchodového věku a také v kategorii 30–39 let (Graf 8).
- Míry nezaměstnanosti jsou vyšší u mladších ročníků a pracovníků okolo důchodového věku. Růsty počtu nezaměstnaných jsou však v těchto skupinách nižší (Graf 9).
- Podstatně výraznější tempo růstu zaznamenali lidé se středním vzděláním, a to zejména bez maturity (Graf 10).
- Ženy i muži v posledních 3 měsících opouštěli úřady práce podobně rychle, ale výrazně pomaleji než před rokem. Oproti loňsku se více zpomalily odchody během 4.–9. měsíce trvání nezaměstnanosti (Graf 11). To zvyšuje podíl dlouhodobě nezaměstnaných na populaci 15–64 let, který od nástupu krize roste a je vyšší u žen (Graf 5).
- Kraje s nejvyššími podíly nezaměstnaných jsou již tradičně Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský. Zdaleka nejvyšší tempo nárůstu počtu nezaměstnaných zaznamenal kraj Karlovarský (+3,1 p. b.), Ústecký a Praha (+1,7 p. b.) (Graf 12).
- Česko nadále vykazuje jednu z nejnižších měr i růstů obecné nezaměstnanosti v rámci všech zemí EU od počátku krize covid-19 (Graf 13).

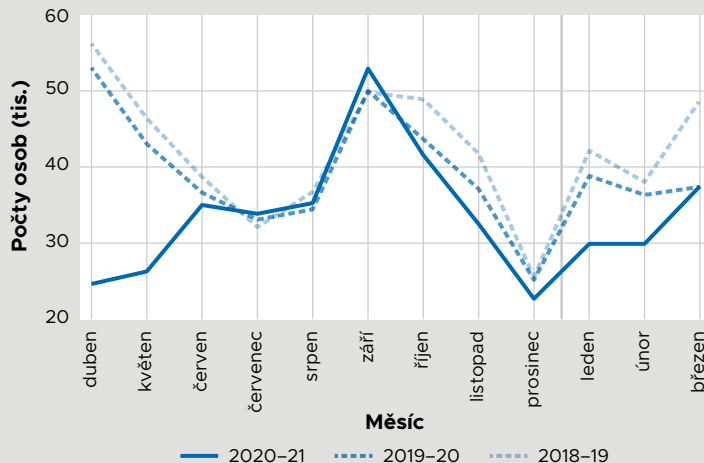
Graf 2: Příliv osob do nezaměstnanosti

(Počty nově hlášených do evidence úřadů práce, srovnání se stejnými měsíci předešlých roků)

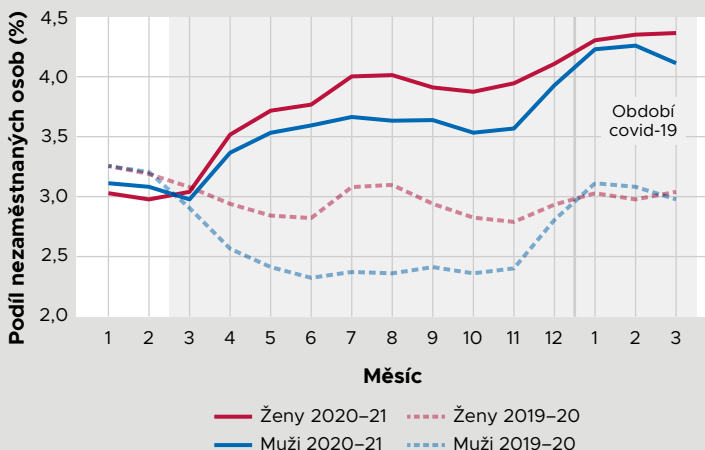
Graf 3: Odliv osob z nezaměstnanosti

(Počty nově odchodících z evidence úřadů práce, srovnání se stejnými měsíci předešlých roků)

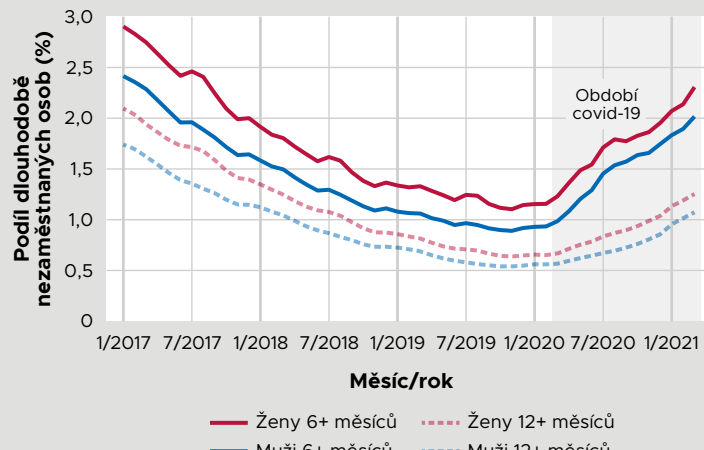
Graf 4: Podíly nezaměstnaných

(Srovnání se situací na konci stejných měsíců předchozího roku)

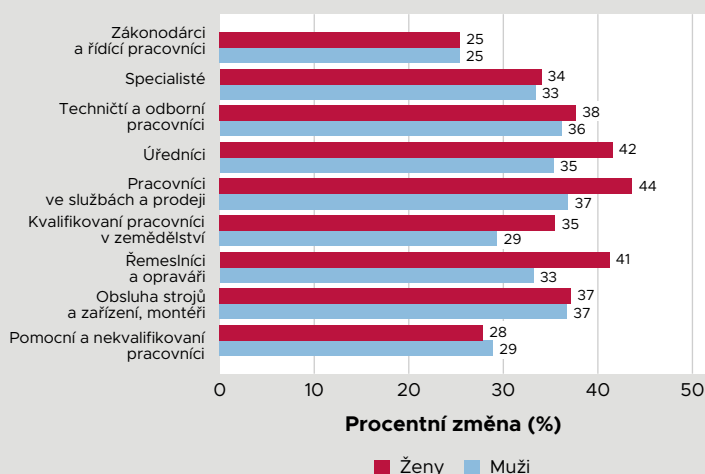
Graf 5: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných

(Podíl osob nezaměstnaných déle než 6 a 12 měsíců na populaci 15-64)

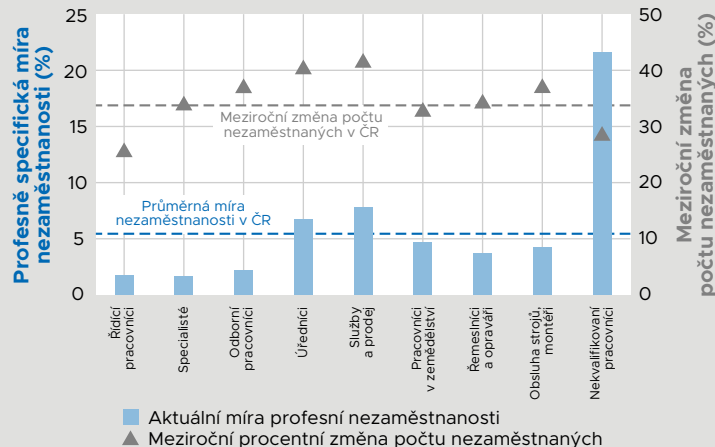
Graf 6: Růst nezaměstnanosti podle povolání a pohlaví

(Procentní růst mezi březnem 2020 a 2021; CZ-ISCO klasifikace)

Graf 7: Nezaměstnanost podle profesí

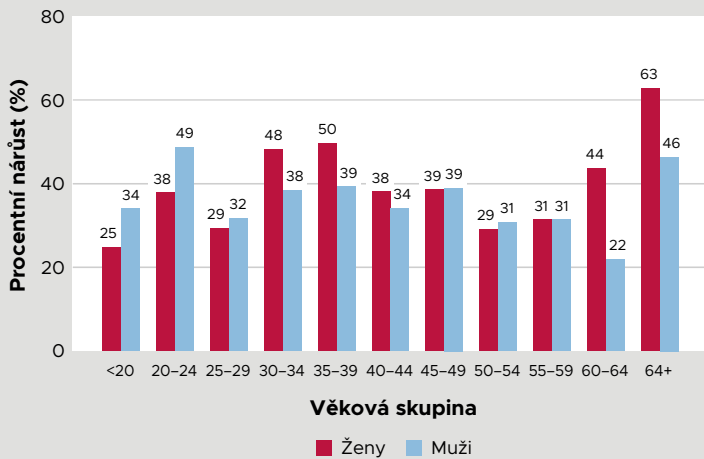
(Aktuální profesní míra nezaměstnanosti a meziroční tempo růstu počtu nezaměstnaných)

Zdroj: Počty nezaměstnaných z údajů úřadů práce. Počty zaměstnaných z údajů ČSÚ za 3. čtvrtletí roku 2020 VŠPS. Poznámka: Jde o odhady profesně specifické míry nezaměstnanosti. Průměrné hodnoty jsou počítány z použitých dat.

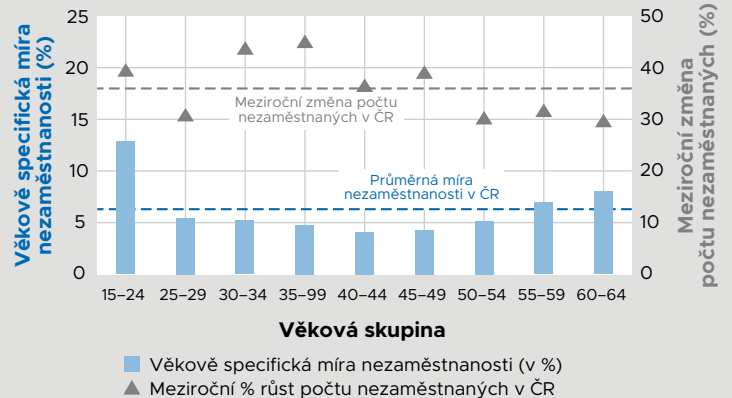
Graf 8: Růst nezaměstnanosti podle věku a pohlaví

(Procentní růst mezi březnem 2020 a 2021)

Graf 9: Nezaměstnanost podle věku

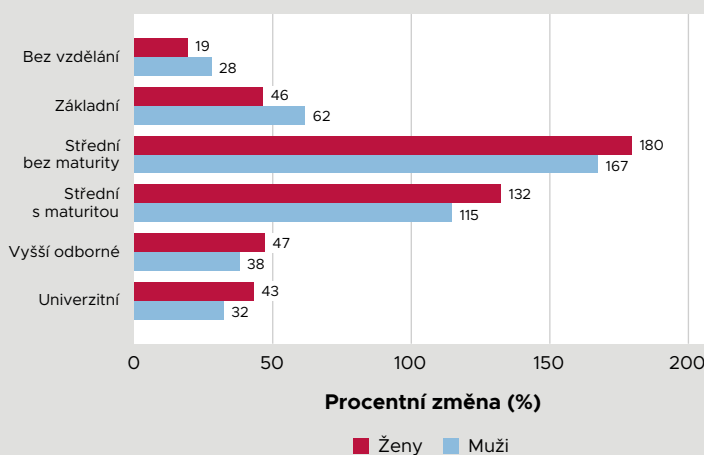
(Aktuální míra nezaměstnanosti věkových skupin a meziroční tempo růstu počtu nezaměstnaných)

Zdroj: Počty nezaměstnaných z údajů úřadů práce. Počty zaměstnaných z údajů ČSÚ za 3. čtvrtletí roku 2020 VŠPS. Poznámka: Věkově specifické míry nezaměstnanosti jsou spočteny jako $U / (U + E)$, kde U je počet nezaměstnaných věkové skupiny registrovaných úřady práce a E je zaměstnanost věkové skupiny dle ČSÚ.

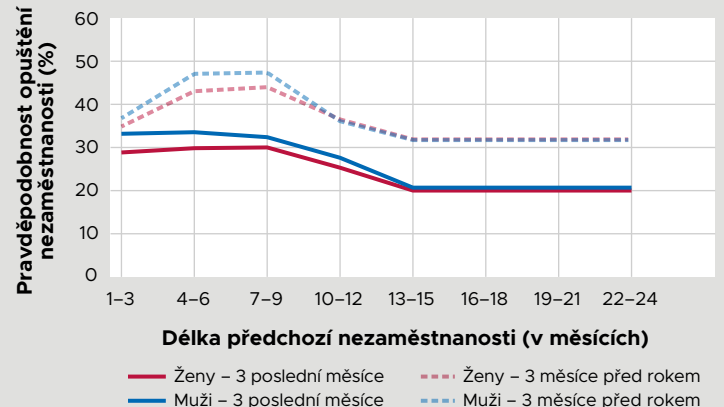
Graf 10: Růst nezaměstnanosti podle vzdělání a pohlaví

(Procentní růst mezi březnem 2020 a 2021)

Graf 11: Pravděpodobnost odchodu z nezaměstnanosti

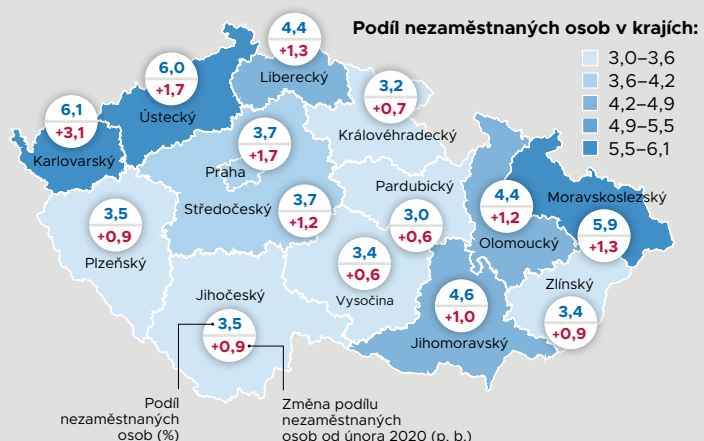
(Podmíněná pravděpodobnost opuštění nezaměstnanosti během ledna až března)

Poznámka: Doby trvání předchozí nezaměstnanosti uvedené na ose X odpovídají stavům na konci prosince. Podmíněné pravděpodobnosti na ose Y potom odpovídají vývoji v období leden-březen. Pravděpodobnosti v období 13.-24. měsíce trvání nezaměstnanosti jsou pouze odhadnuty.

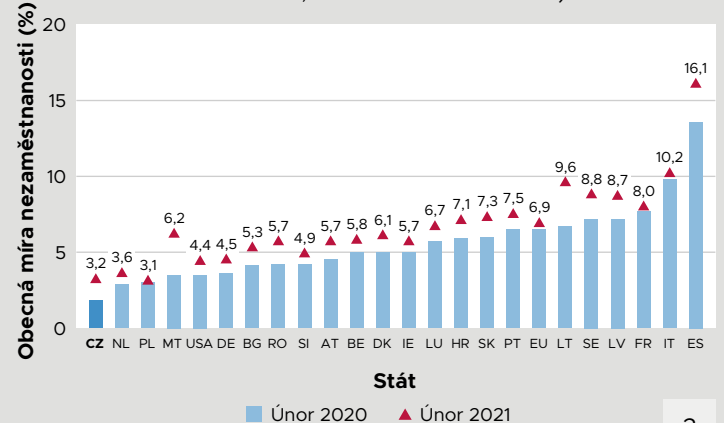
Graf 12: Podíl nezaměstnaných osob v krajích

(Podíl nezaměstnaných osob v krajích k březnu 2021 a změna podílu nezaměstnaných od února 2020)

Graf 13: Obecná míra nezaměstnanosti vybraných států

(Obecná míra nezaměstnanosti v únoru 2020 a 2021, sezónně očištěná data)

Zdroj: Eurostat, www.ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained, z národních šetření LFS.